

6. januar 2026

LO Oslo og Akershus
v/ Torbjørn Ness

Creo Oslo takker for muligheten til å komme med innspill til LO Oslo og Akershus sitt møte med stortingsrepresentantene fra Oslo 12. januar 2026.

Sosialt sikkerhetsnett for selvstendig næringsdrivende

Sykepenger, pensjon og bistand fra NAV har stor betydning for den enkeltes trygghet og livskvalitet. Mange arbeider innen felt der fast ansettelse ikke er mulig og er derfor selvstendig næringsdrivende, men det sosiale sikkerhetsnettet er svært mye dårlige for denne gruppen. Denne forskjellsbehandlingen må det gjøres noe med.

Oppsummering

- En økning av sykepengedekningen for selvstendig næringsdrivende (enkeltpersonforetak) til 100 prosent fra 17. sykedag er et enkelt og treffsikkert tiltak som bør iverksettes så snart som mulig.
- Svært mange kunstnere har i dag ingen tjenstepensjonsrettigheter. I Meld. St. 22 (2022–2023) «Kunstnarkår» vises det til at man skal «greie ut opptjening av pensjon på langvarige stipend». Creo ber om at det raskt utredes og settes av midler til pensjonsopptjening på alle arbeidsstipend.
- Creo ber om et eget Nav-kontor med spesialkompetanse på selvstendig næringsdrivende, syklusøkonomi og kombinasjonsinntekter krever primært vilje og organisering, ikke økte midler, samtidig som det ville bidra sterkt til å sikre denne gruppen brukere bedre tjenester og sikring av de sosiale rettighetene de faktisk har.

I Hurdalsplattformen sa Arbeiderpartiet at de ville utrede og forbedre sosiale ordninger for selvstendig næringsdrivende. Med dette som utgangspunkt ble det satt i gang et utredningsarbeid i Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID), og vi i Creo har gladelig bidratt med både skriftlige og muntlige innspill til dette. Det har vi gjort fordi dette er en sak som er utrolig viktig for alle de medlemmene våre som ikke har mulighet til faste ansettelser og derfor må jobbe som selvstendig næringsdrivende.

Det har blitt henvist til det pågående utredningsarbeidet i AID i stortingsmeldingen Kunstnarkår og i NOU-en Musikklandet, og vi har naturlig nok ventet i spenning på å få se resultatet av utredningen. Så langt har vi ikke sett noen konklusjon på utredningsarbeidet, men det har tydeligvis regjeringen siden de i forslag til statsbudsjett for 2026 konkluderer med at de sosiale ordningene for selvstendig næringsdrivende er gode nok. Dette er berørt i Prop 1S fra AID, der det står at «Etter ei samla vurdering meiner regjeringa at rettane til gruppene er gode og at det ikkje er grunn til å endre innretningane på dei sosiale ordningane for sjølvstendig næringsdrivande og frilansarar». (side 81 i prop-en)

Det er vanskelig for oss å forstå hvordan dette kunne bli konklusjonen. Våre medlemmer står fortsatt uten 100% sykepengedekning fra 17.dag. De mangler fortsatt en fungerende tjenstepensjonsordning og de får fortsatt mangelfull og noen ganger direkte feil veiledning fra NAV fordi det ikke er nok kompetanse på inntektsforhold som ikke er helt A4.

Dette er også nevnt i Arbeiderpartiets partiprogram, der det står at «Arbeiderpartiet vil jobbe for at selvstendig næringsdrivende og frilansere skal få bedre tilgang til sosiale rettigheter». Ja, ikke bare det, litt lengte bak i programmet står det at AP vil «fortsette arbeidet med å forbedre sosiale ordninger for selvstendig næringsdrivende, frilansere og personer med kombinasjonsinntekter».

Våre medlemmer jobber, de betaler skatt og deres arbeidskraft er helt avgjørende for det kulturlivet som i hvert fall i festtaler trekkes frem som **viktig for demokrati, inkludering og beredskap**. Men, fordi det ikke finnes faste, hele stillinger for dem, står de uten en rekke sosiale ordninger. **Hvordan kan dette være godt nok?**

Med vennlig hilsen

Håkon Kvidal
Regionlagsleder Creo Oslo
Creo – forbundet for kunst og kultur